

KLAGANDE

Preem AB, 556072-6977

MOTPART

Skatteverket

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 27 oktober 2020 i
mål nr 19440-20, se bilaga A

SAKEN

Omställningsstöd

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Preem AB yrkar att bolaget ska beviljas sökt omställningsstöd. Till stöd för sin talan anför bolaget bl.a. följande. Underinstanserna har fullständigt bortsett från det underliggande syftet med lagstiftningen. Eftersom lagstiftningen togs fram under extrem tidspress i en extraordinär situation måste det vara fundamentalt att lägga lagstiftarens syfte till grund för uttolkningen av reglerna. Syftet med reglerna är att ge stöd för vissa fasta kostnader till företag som drabbats av kraftigt omsättningstapp. En strikt bokstavstolkning medför tydligt både ett felaktigt resultat – som inte är i linje med lagstiftarens syfte – och mycket negativa effekter för enskilda stödsökande företag med Preems finanseringsstruktur. Det framgår tydligt av propositionen att tolkning måste ske så att implementeringen blir neutral och säkerställer att alla sökande – oavsett hur verksamhets- och koncernstrukturen må vara utformad – ska behandlas lika.

Då koncernbidrag och andra fornlösa överföringar inom en koncern är tillåtna måste koncerninterna utdelningar rimligtvis också vara det även om de råkar vara formellt beslutade. Formlösa värdeöverföringar är underkastade exakt samma kapitalskyddsregler som en vinstutdelning formellt beslutad av stämman. Formlösa värdeöverföringar sker i det fördolda medan transparensen vid koncerninterna utdelningar är mycket bättre. Det blir därför fullkomligt paradoxalt, och felaktigt, om koncerninterna utdelningar fångas av ett förbud medan förtäcka utdelningar tillåts. Därutöver måste utdelningsbegränsningarna i praktiken förstås så att endast formella utdelningar till de slutliga ägarna av en koncern ska innebära att stöd inte kan erhållas. I förarbetena anges att stödet är avsett att användas i företagets verksamhet, inte för värdeöverföring till aktieägare eller medlemmar. Om Preem erhåller stöd kommer det endast att användas i Preems verksamhet. De överförda medlen har använts i och för Preems verksamhet genom att de gått till att betala ränta/avgifter på ett lån som delfinansierar Preems affärsrörelse. Inga medel har under 2020 gått från

Preem till den slutliga ägaren av Preem eller något bolag ovanför CPS i koncernstrukturen. De utdelningar Preem gjort är helt och hållet jämställda med koncernbidrag. Koncerninternt lån med efterföljande koncernbidrag, hade inte inneburit något hinder för att erhålla omställningsstöd. Det kan rimligen inte vara lagstiftarens avsikt att en koncernintern finansieringstransaktion ska behandlas olika om den utförs i ett steg eller i två steg när den egentliga rättsliga innebörden är exakt densamma. De aktuella utdelningarna måste likställas med en värdeöverföring enligt 17 kap. 1 § första stycket 4 aktiebolagslagen (2005:551).

Om lånet hade placerats i Preem hade överföringen av medel inte behövts och CPS inte ens bildats. Reglerna om utdelning hade då inte ens kommit i fråga. I ljuset av detta måste Preem och CPS rimligen betraktas som en enhet.

Låneavtalen ingicks under 2019. Det är inte fråga om någon frivillig utdelning, utan ett fullföljande av bindande avtalsåtaganden. Det är oskäligt att Preem nekas stöd på grund av en finansieringsstruktur som ingicks långt innan omställningsstödet ens var påtänkt.

Reglernas utformning och implementeringen kan ifrågasättas bl.a. med stöd av 1 kap. 9 § och 11 kap. 14 § regeringsformen. Reglerna är inte objektivt och sakligt utformade, konsekvenserna av utdelningsförbudet har inte analyserats tillräckligt och lagstiftningen uppvisar brister med avseende på allas likhet inför lagen.

Bakgrunden och det övergripande syftet med stödet för korttidsarbete är detsamma som för omställningsstödet. Regelverken är också snarlika. Att olika statliga verk har helt olika syn på samma situation, när de relevanta regelverken är mer eller mindre identiska, utmanar rättssäkerheten för den enskilde.

Skatteverket anser att överklagandet ska avslås och anför bl.a. följande. Det framgår av förordningens ordalydelse att ett beslut om utdelning är ett sådant beslut om värdeöverföring som innebär att sökanden inte kan beviljas omställningsstöd. Något undantag från bestämmelsen finns inte i lag eller förordning, och framgår inte heller av förarbetena. Det finns inga uttalanden i motiven som stödjer argumentet att en tolkning av bestämmelsen ska göras mot det övergripande syftet med lagstiftningen. Inte heller framgår det av motiven att formellt beslutade koncerninterna utdelningar ska undantas. Som bestämmelsen har utformats är det tydligt att vinstutdelningar av sådant slag som bolaget har gjort kommer att medföra att omställningsstöd inte får utbetalas. På samma sätt är det tydligt att så kallade formlösa värdeöverföringar inte förhindrar att stödet betalas ut.

Bestämmelserna är utformade utifrån vissa schablonmässiga och givna rekvisit för att de ska vara så förutsebara som möjligt och inte leda till några omfattande tolkningsproblem under den korta period som bestämmelserna ska gälla. Att ett giltigt beslut om utdelning inte leder till någon verkställd överföring under den nu aktuella perioden saknar som exempel betydelse. Ingen hänsyn tas heller till storleken på utdelningen. Den schablonmässiga utformningen innebär också att rätten till omställningsstöd faller bort om ett moderföretag i samma koncern beslutar om utdelning eller verkställer en utdelning trots att det företag som ansöker om stöd inte fattar något sådant beslut. På samma sätt ska det inte ha någon betydelse om aktieägaren som har rätt till den verkställda eller beslutade utdelningen är ett överliggande koncernföretag eller den ultimata ägaren till koncernen. Utformningen av reglerna innebär att varje företag i en koncern ska hanteras som en individuell stödmottagare och det är tydligt reglerat i vilka situationer hänsyn ska tas till andra företag inom koncernen. Bestämmelserna bör tolkas utifrån hur förordningstexten är formulerad oavsett om den i någon mening kan ge ett resultat som framstår som oskäligt i ett enskilt fall.

Regeln träffar alla företag oavsett om de ingår i en koncern eller inte så länge de beslutar om eller verkställer en vinstutdelning. Tillämpningen av bestämmelsen enligt dess ordalydelse är därför neutral. Det bör också framhållas att det tydligt framgår av motiven att lagstiftaren har tänkt sig att formlösa värdeöverföringar ska kunna verkställas samtidigt som omställningsstöd tas emot. Inte heller detta kan anses medföra att bestämmelsen inte är neutral.

SKÅLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Bestämmelserna om rätten till omställningsstöd i nu aktuell situation finns i lagen (2020:548) om omställningsstöd och förordningen (2020:552) om omställningsstöd för mars och april 2020. Av 4 § första stycket 5 i förordningen framgår att ett företag efter ansökan har rätt till omställningsstöd om företaget under perioden mars 2020–juni 2021 inte verkställer ett beslut om vinstutdelning, gottgörelse, förvärv av egna aktier eller minskning av aktiekapitalet eller reservfönden för återbetalning till aktieägarna eller medlemmarna, och ett sådant beslut om värdeöverföring inte heller fattas av företagets stämman, styrelse eller motsvarande organ under denna period.

Det är ostridigt att Preem under aktuell period fattat beslut om samt verkställt utdelning till koncernbolaget CPS. Av utredningen framgår att utdelningen är en följd av koncernens finansieringsstruktur, som beror på långivares krav. De medel som förts över genom utdelning har använts för att genomföra räntebetalningar på ett lån som används i Preems verksamhet.

Inledningsvis konstaterar kammarrätten att det är fråga om en av stämman beslutad vinstutdelning enligt 18 kap. aktiebolagslagen. Kammarrätten anser inte att det finns fog för att i ett sådant fall se utdelningen som en värdeöverföring enligt 17 kap. 1 § första stycket 4 aktiebolagslagen. Att Preem, om det hade varit möjligt, hade fört över medlen genom en formlös

överföring ger inte heller skäl att betrakta överföringen som något annat än vad den faktiskt civilrättsligt är, dvs. en vinstutdelning enligt 18 kap. aktiebolagslagen.

Frågan i målet är därmed om utdelningsförbudet i 4 § förordningen är absolut eller, om det med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet, får anses finnas en möjlighet att bevilja omställningsstöd trots att utdelning beslutats och/eller verkstälts.

Att Preem beviljats så kallat korttidsstöd trots utdelningarna saknar enligt kammarrättens mening betydelse vid prövningen av bolagets rätt till omställningsstöd. Reglerna om korttidsstöd i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete hade vid aktuell tid en utformning där det inte uppställdes något uttryckligt förbud mot beslut om utdelningar.

I förordningen uttrycks ingen möjlighet att göra undantag från regeln om utdelningsförbud utan bestämmelsen är utformad som ett absolut utdelningsförbud. Enligt ordalydelsen saknas alltså möjlighet att till exempel beakta bakgrunden till att beslut om utdelning fattats eller vad utdelade medel används till. Frågan är därför om bestämmelserna, mot bakgrund av syftet med reglerna, ska kunna tolkas på så sätt att undantag ändå ska vara möjligt i vissa situationer.

Syftet med reglerna om omställningsstöd är att lindra de ekonomiska konsekvenserna av spridningen av sjukdomen covid-19 och göra det möjligt för företag att överbrygga den akuta krisen samt underlätta för företag att ställa om och anpassa sin verksamhet (prop. 2019/20:181 s. 26 f). Det är alltså fråga om en lagstiftning som kan förväntas vara i bruk under en kortare tidsperiod och som ska tillhandahålla ett akut ekonomiskt stöd. Detta bör enligt kammarrätten få betydelse för hur reglerna ska tolkas på så sätt att tillämpningen så långt som möjligt ska bli enkel och effektiv. Denna uppfattning får stöd av att lagstiftaren valt att inte införa en undantagsregel

för omstruktureringar med hänvisning till att det skulle onödigt komplicera regelverket (prop. 2019/20:181 s. 37) samt, avseende definitionen av fasta kostnader, påpekat att det finns ett starkt behov av en reglering som i möjligaste mån inte ger upphov till gränsdragningsproblem (prop. 2019/20:181 s. 38). Det får därför anses motiverat att reglerna är utformade på ett sådant sätt att det inte lämnats utrymme för undantag från utdelningsförbudet.

I förarbetena anges att omställningsstödet är avsett att användas i företagets verksamhet, inte för värdeöverföring till aktieägare eller medlemmar (prop. 2019/20:181 s. 97). Kammarrätten anser inte att det i förarbetsuttalandet går att finna stöd för Preems uppfattning att reglerna ska förstås på så sätt att det endast är utdelningar till de slutliga aktieägarna som ska omfattas av förbudet. Tvärtom görs i förarbetena ingen skillnad på om det är fråga om en värdeöverföring till den slutliga aktieägaren i en koncern eller till bolag/aktieägare längre ner i koncernen. Även den omständigheten att endast ett beslut om utdelning leder till att rätten till omställningsstöd går förlorad visar enligt kammarrätten att lagstiftarens avsikt varit att samtliga formellt beslutade utdelningar ska omfattas av förbudet, oavsett situationen i övrigt.

Varje bolag ska ses som en individuell stödmottagare, oavsett om bolaget är en del av en koncern eller inte (prop. 2019/20:181 s. 34 ff). Detta framgår också av bestämmelserna där det endast är i vissa utpekade situationer som hänsyn ska tas till koncernen som helhet eller till andra koncernbolag (t.ex. 4 § tredje stycket och 11 § 5 förordningen). Det saknas därför stöd för att man i Preems situation ska se Preem och det mottagande bolaget CPS som en enhet vid prövningen av rätten till omställningsstöd.

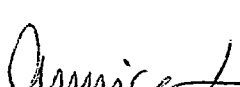
Eftersom bestämmelserna är utformade på så sätt att samtliga företag, som beslutar och/eller verkställer utdelning förlorar sin rätt till omställningsstöd är regelverket enligt kammarrättens uppfattning neutralt. Samtliga företag i

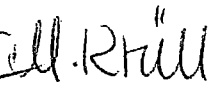
samma situation behandlas lika. Vidare har lagstiftaren valt att förbudet ska avse reglerade värdeöverföringar och har varit medveten om att detta inte utesluter att formlösa värdeöverföringar sker samtidigt som stöd tas emot (prop. 2019/20:181 s. 38 och förordningsmotiven Fm 2020:8 s. 8). Skillnaden mellan hur reglerade och formlösa värdeöverföringar behandlas är alltså medveten och kan inte anses innebära att bestämmelserna inte är neutrala.

Kammarrätten ifrågasätter inte att Preem kan uppfatta det som oskäligt att bolaget ska gå miste om omställningsstöd på grund av en finansieringsstruktur som kom på plats innan bestämmelserna om omställningsstöd beslutades. Som redogjorts för ovan anser kammarrätten dock att bestämmelsernas utformning är motiverad mot bakgrund av lagstiftningens syfte. Kammarrätten anser inte heller att man på något väsentligt sätt åsidosatt stadgad ordning vid bestämmelsernas tillkomst.

Sammanfattningsvis finner kammarrätten därmed att det saknas stöd för att tolka regeln om utdelningsförbud på det sätt Preem gör gällande. I stället ska regeln tillämpas på så sätt som skett av underinstanserna. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Annica Lindblom
lagman
ordförande

Margareta Krüll
kammarrättsråd

Sofia Kinnunen Bengtsson
tf. assessör
referent

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 14

DOM
2020-10-27
Meddelad i Stockholm

Mål nr
19440-20

KLAGANDE

Preem AB, 556072-6977

MOTPART

Skatteverket

ÖVERKLAGAT BESLUT

Skatteverkets beslut 2020-09-01, se bilaga 1

SAKEN

Omställningsstöd enligt lagen (2020:548) om omställningsstöd

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

Dok.Id 1284152

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: avd14.fst@dom.se https://www.domstol.se/forvaltningsratten-i-stockholm/	-	måndag–fredag 08:00–16:00

YRKANDEN M.M.

Preem AB (bolaget) yrkar att det ska beviljas sökt omställningsstöd och anför bl.a. följande. Det rör sig om ett maskinellt avslag avseende ansökan om omställningsstöd då bolaget kryssat 'ja' under avsnittet som avser utdelning. Skatteverket har därmed inte tagit någon hänsyn till omständigheterna i ärendet. Bolaget är avtalsrättsligt förpliktigt att tillse att dess moderbolag genomför kvartalsvisa räntebetalningar till de banker som under 2019 ingått juridiskt bindande låneavtal med koncernen. Utdelning från bolaget till dess moderbolag är den enda överföringsmetoden som kan användas för att genomföra räntebetalningarna. Överföringarna, som formellt sker genom koncerninterna utdelningar, bör inte hindra bolaget från att uppbära omställningsstöd. Vinstutdelning har inte gjorts för att komma aktieägare till gagn. Det handlar istället om att bolaget genomfört en utdelning som ett led i sina avtalsrättsliga förpliktelser för att det inte ska uppstå avtalsbrott under koncernens låneavtal.

Skatteverket vidhåller sitt beslut och anför bl.a. följande. Som bestämmelserna om omställningsstöd har utformats så är det enligt Skatteverkets uppfattning tydligt att en värdeöverföring i form av en formlig utdelning diskvalificerar från rätten till omställningsstöd. Det finns inte heller något uttalande i motiven som tar sikte på att det i vissa fall ska vara möjligt att beakta syftet med en utdelning.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

För att ett företag ska ha rätt till omställningsstöd enligt lagen (2020:548) om omställningsstöd krävs att företaget under perioden mars 2020 – juni 2021 inte verkställer ett beslut om vinstutdelning, gottgörelse, förvärv av

egna aktier eller minskning av aktiekapitalet eller reservfonden för återbetalning till aktieägarna eller medlemmarna. Företagets stämma, styrelse eller motsvarande organ får inte heller fatta ett beslut om en sådan värdeöverföring under denna period. Detta framgår av 4 § första stycket 5 förordningen (2020:552) om omställningsstöd.

Av utredningen framgår att bolaget har fattat beslut om utdelning under aktuell period. Bolaget uppfyller därmed inte förutsättningar för att beviljas omställningsstöd. Vad bolaget anfört medför inte någon annan bedömning. Överklagandet ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-03).

Mats Odenstad
Rådman

Föredragande juristen Angelica Ländin har föredragit målet.